

що охоплює і котре є я, починається те, що пробуджує мене з історії, залежить від того, хто чує всередині мене, і що він чує. Спів-філософствування вступає посередництвом історії у простір людського буття як велика історичність нашого буття (Dasein) у цілому. Нас веде знання про деякий спільний витік, про єдине людське буття» [1, с. 143-144]. Досвід мислення присутності цього буття – ось що таке історія філософії.

Література:

1. Ясперс К. Всемирная история философии. Ведение / К. Ясперс. – СПб. : Наука, 2000. – 272 с.

Карпенко Андрій Олексійович

*Старший викладач кафедри філософії,
соціально-політичних і правових наук*

Державного ВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

ІСТОРІОГРАФІЯ ПОСТРАДЯНСЬКОЇ РЕЦЕПЦІЇ ФІЛОСОФІЇ М. ГАЙДЕГГЕРА: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Філософування Мартіна Гайдеггера утворило потужне поле концептуального напруження, яке є конститутивним елементом архітекτονіки сучасного філософського процесу. Провідні культури філософування утворили континуальні лінії гайдеггерознавства, які вже самі постають об'єктами наукових розвідок. Зароджується окремий жанр гайдеггерознавчих студій – Rezeptionsgeschichte.

Потреба в тому, щоб узагальнити в межах єдиного підходу розмаїття інтерпретацій Гайдеггерового філософування, тісно пов'язана з проблемою ідентифікації сучасного стану філософського процесу певною інтелектуальною культурою. З іншого боку, увага до рецепції гайдеггерівських філософем мотивується прагненням виявити результативність та виправданість ексклюзивного статусу Гайдеггера в каноні новітнього філософування.

Такі тенденції світових культур визначають координати постановки проблеми рецепції філософування Гайдеггера в пострадянському науковому просторі. Дослідницьке поле пострадянського гайдеггерознавства розподілене монологічними дискурсами центру і периферії. Центр прагне включитися до світового філософського процесу, а периферія вдає, ніби вже безпосередньо в цьому процесі задіяна. Тому про еволюцію можна говорити тільки щодо центральної лінії становлення академічного гайдеггерознавства.

Окремо треба вказати на постаті подвижників-гайдегтеріанців, які пропонували філософію німця в якості альтернативи «застарілій» марксистській історико-філософській парадигмі. Це постаті В. Бібіхіна і О. Дугіна, які різними способами провадять єдину справу – намагаються віднайти спільну тональність між російською філософською традицією та Гайдеггеровою думкою. Ці автори розробляють різні версії світоглядного гайдегтеріанства, прагнуть використати онтологію Гайдеггера в розбудові новітньої російської етики. Позиції ж академічного гайдеггерознавства є більш поміркованими і орієнтовані на традиційні критерії наукового об'єктивізму і принципи розподілу наукової праці. Тобто вирішують суголосно філософські проблеми, без зайвих екстраполяцій.

Ми навмисно підкреслили російськоцентричну структуру пострадянського простору філософування. Оскільки в контексті драматичних подій цього року треба уважніше і серйозніше ставитися до узагальнень і дистинкцій в тематичному просторі «вітчизняної» культури. І справа не обмежується тактичними рішеннями, у соціальній площині проявився архітектонічний злам, який потребує стратегічних виборів.

Українські штудії творчості німецького філософа представлені в працях А. Дахнія, А. Варшавського, С. Возняка, С. Мигалю, І. Пухти, для яких характерна розробка окремих аспектів Гайдеггерової філософії. Здобутки цих авторів утворюють основу для необхідного узагальнення, позиціонування українського академічного гайдеггерознавства. Очевидними є як слабка внутрішня когерентність українського гайдеггерознавчого дискурсу, так і відсутність узагальнення здобутків світової філософської спільноти в цій галузі науки. Таке узагальнення можна здійснити тільки на основі потужної онтології. Топологічну, антропологічну та метафізичну варіації необхідного онтологічного мотиву віднаходимо в працях В. Окорокова, В. Пронякіна, Ю. Шабанової. До концептуального простору, утвореного цими мотивами, ми спробуємо тільки наблизити титульну проблему нашого дослідження.

Історіографічна конкретизація розвитку гайдеггерознавчих штудій у пострадянському просторі дозволяє визначити горизонт актуалізації згнічених можливостей рецепції Гайдеггерових філософем в умовах сучасних історичних зрушень – колапсу пострадянської кон'юнктури. Такий горизонт відкривається подоланням філософської домінанти в методології історико-філософської науки на користь соціального фокусування історико-філософської герменевтики.